

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

post@psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

www.psykiskhelse.no

Org.nr. 971524499

Rådets medlemsorganisasjoner: ADHD Norge, Aurora - støtteleiing, Bipolarforeningen Norge, FRI - foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold, Hjelpeskilden Norge, Hvitte Ørn, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse - LPP, Landsforeningen mot seksuelle overgrep, Mental Helse, Mental Helse Ungdom, Norsk Tourette Forening, ROS - Rådelying om spiseforstyrrelser, Spiseforstyrrelsesforeningen, WSO - Landsforeningen We Shall Overcome, Voksne for Barn, Kirkens SOS, Stiftelsen CRUX, Norges Røde Kors, Fagforbundet, FO - Fellesorganisasjonen, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk psykiatrisk forening, Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Universitetet i Sørøst-Norge, NTNU - Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet, Universitetet i Ågder, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Oslo SP

16. november 2020

Innspill til partiprogrammet

Skolefritidsordning (SFO)

Vi er veldig positive til punktet knyttet til leksehjelp. For at skolen skal lykkes i å utjevne forskjeller, øke mobiliteten og gi alle barn en sjanse til å lykkes, må barn som kommer fra hjem der foreldrene ikke har mulighet til eller forutsetning for å gi dem leksehjelp få dekket dette behovet via skolen eller SFO-ordningen.

Helse og omsorg

Folkehelseiltak, linje 2848- 2858

Vi er veldig positive til punktet knyttet til frisklivssentraler, og mener det er en tjeneste det er viktig å sikre tilgang til landet rundt.

FHI sin kunnskapsoppsummering knyttet til helsefremming og forebygging av psykiske helseplager hos barn og unge peker på barnefamiliers økonomi, barnehager av god kvalitet, program for bedre foreldreskap og psykiske helsetiltak for foreldres som de viktigste områdene med størst potensiale for å forebygge psykiske lidelser.

Vi ønsker å foreslå noen tilleggsmomenter i listen med folkehelseiltak;

- Styrke det foreldrestøttende arbeidet
  - o Som det fremgår i blant annet NOUen Svik og svikt etableres mye av grunnlaget for senere helse og resiliens gjennom god omsorg tidlig i livet. Nettopp derfor er det foreldrestøttende arbeidet i kommunene et viktig ledd for å styrke barn og unges psykiske helse. Ved å ruste foreldrene til å ruste barna, vil flere barn få et godt oppvekstgrunnlag for videre god psykisk helse.
- Sikre folkehelsearbeid i kommunene, for eksempel gjennom folkehelseprogrammet og handlingsplaner for økt livskvalitet/systematisk folkehelsearbeid – som bør bygge på denne veilederen.
  - o Folkehelseprogrammet er ment å sikre det forebyggende og helsefremmende arbeidet i kommunene, der barn og unge, psykisk helse og rus skal være prioritert.

Kommunale helsetjenester

Det er mye positivt i partiprogrammet under kommunale helsetjenester, og vi er spesielt positive til punktet på linje 2960 – 2962 «Styrke rus- og psykiatritjenester i kommunene gjennom en

opptrappingsplan med øremerkede midler for å styrke helsestasjoner og skolehelsetjeneste og andre kommunale tiltak for bedre psykisk helsehjelp»

Psykisk helsehjelp, linje 3169- 3192

Under seksjonen psykisk helsehjelp er det et punkt knyttet til BUP og skolehelsetjenesten; «Sikre samarbeidet mellom barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) og skolehelsetjenesten og la helsesykepleier få direkte henvisningsrett til BUP» (linje 3179-3180). Vi foreslår her at dere legger til barnevern også, da det er viktig å samordne alle hjelpeinstanser og tjenester rundt det enkelte barn. Dette er også behandlet under barnevernsseksjonen (fra linje 3465), men vi mener det er viktig å ivareta det perspektivet alle steder der det er behandlet i partiprogrammet.

Linje 3189-3190

«– Styrke tilbudet til etterlatte og lokale krisetilbud, og intensivere det selvmordsforebyggende arbeidet i kjente risikosituasjoner som dramatiske livshendelser og sårbare overganger i behandlingsforløp»

Vi foreslår å konkretisere intensivering av det selvmordsforebyggende arbeidet i kjente risikosituasjoner og sårbare overganger i behandlingsforløp i partiprogrammet ved å legge ved et punkt om å etablere «besøk i hånda».

Nesten halvparten av de som dør i selvmord i Norge har hatt kontakt med spesialisthelsetjenestene for psykisk helse og rus i løpet av siste leveår. Tiden etter utskrivelse er en høyrisikoperiode. Vi må sikre overgangene. Vi foreslår en forlengelse av time i hånda til «besøk i hånda», der neste ledd i behandlingkjeden aktivt oppsøker brukeren hjemme. Videre foreslår vi å tallfeste et mål knyttet til akkurat denne risikogruppen, og på den måten konkretisere nullvisjonen. Vi foreslår at dere legger inn et mål om å redusere antall selvmord med 80% i løpet av tre år for de som har vært i kontakt med TSB eller psykisk helsevern i løpet av siste leveår.

I tillegg foreslår vi å legge inn et punkt til i tiltakslisten;

- Sikre at trening som «medisin» blir et reelt tilbud i både spesialisthelsetjenesten og kommunen
  - o Mennesker med alvorlige psykiske lidelser og/eller ruslidelser lever i gjennomsnitt 15-20 år kortere enn resten av befolkningen. Denne overdødeligheten kan i stor grad tilskrives somatiske sykdommer. Det er dokumentert at regelmessig fysisk aktivitet gir positive helseeffekter, både fysisk, psykisk og sosialt. Dette er et billig og kunnskapsbasert tiltak som vil gi god effekt, også på den psykiske lidelsen.

Med vennlig hilsen
Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
Generalsekretær